

(สำเนา)

เลขรับ ๔๕/๒๕๕๕ วันที่ ๑๔ พ.ย. ๒๕๕๕

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๓/๓๐๙๙๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง

(เฉลิม อยู่บำรุง)

รองนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน

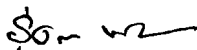
นายกรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

อรทัย พิมพ์

ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กร
อาชญากรรมข้ามชาติ

เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชญากรรมที่มีลักษณะ
เป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติซึ่งส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของประเทศ
เป็นอย่างมาก แต่ปรากฏว่ากฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่สามารถใช้บังคับเพื่อดำเนินคดีกับ
การกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับ
ประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะ
องค์กร จึงสมควรกำหนดลักษณะความผิดให้ครอบคลุมการกระทำความผิดดังกล่าว รวมทั้งกำหนดวิธีการ
สืบสวน สอบสวนการกระทำความผิดดังกล่าวด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วม
ในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓
และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจ
ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวัน
นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรอาชญากรรม” หมายความว่า กลุ่มบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปที่รวมตัวกัน
ช่วงระยะเวลาหนึ่งและร่วมกันกระทำการใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระทำความผิดร้ายแรง
และเพื่อได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์ทางวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าโดยทางตรง
หรือทางอ้อม

“องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ” หมายความว่า องค์กรอาชญากรรมที่มีการกระทำความ
ผิดซึ่งมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ความผิดที่กระทำในเขตแดนของรัฐมากกว่าหนึ่งรัฐ

(๒) ความผิดที่กระทำในรัฐหนึ่ง แต่การเตรียม การวางแผน การสั่งการ การสนับสนุน หรือการควบคุมการกระทำความผิดได้กระทำในอีกรัฐหนึ่ง

(๓) ความผิดที่กระทำในรัฐหนึ่ง แต่เกี่ยวข้องกับองค์การอาชญากรรมที่มีการกระทำ ความผิดมากกว่าหนึ่งรัฐ

(๔) ความผิดที่กระทำในรัฐหนึ่ง แต่ผลของการกระทำที่สำคัญเกิดขึ้นในอีกรัฐหนึ่ง “ความผิดร้ายแรง” หมายความว่า ความผิดอาญาที่กฎหมายกำหนดโทษจำคุก ขั้นสูงตั้งแต่สี่ปีขึ้นไป

“พนักงานสอบสวน” หมายความว่ารวมถึง ผู้มีอำนาจในการสอบสวนหรือไต่สวน คดีอาญาตามกฎหมายอื่นด้วย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่ารวมถึง เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอื่น และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุด ให้มีอำนาจสืบสวน สอบสวน หรือป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติด้วย

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอัยการสูงสุด รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

อัยการสูงสุดมีอำนาจอกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสมาชิกหรือเป็นเครือข่ายดำเนินงานขององค์การอาชญากรรมข้ามชาติ

(๒) สมคบกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดร้ายแรงอันเกี่ยวข้องกับ องค์การอาชญากรรมข้ามชาติ

(๓) มีส่วนร่วมกระทำการใด ๆ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมในกิจกรรม หรือการดำเนินการขององค์การอาชญากรรมข้ามชาติ โดยรู้ถึงวัตถุประสงค์และการดำเนินกิจกรรม หรือโดยรู้ถึงเจตนาที่จะกระทำความผิดร้ายแรงขององค์การอาชญากรรมข้ามชาติดังกล่าว

(๔) จัดการ สั่งการ ช่วยเหลือ ยุยง อำนวยความสะดวก หรือให้คำปรึกษาในการกระทำความผิดร้ายแรงขององค์การอาชญากรรมข้ามชาติ โดยรู้ถึงวัตถุประสงค์และการดำเนิน กิจกรรม หรือโดยรู้ถึงเจตนาที่จะกระทำความผิดร้ายแรงขององค์การอาชญากรรมข้ามชาติดังกล่าว ผู้ที่กระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ

มาตรา ๖ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๕ นอกราชอาณาจักร ผู้นั้นจะต้อง รับโทษในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้า

(๑) ผู้กระทำความผิดหรือผู้ร่วมกระทำความผิดคนใดคนหนึ่งเป็นคนไทย หรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

(๒) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าวและได้กระทำโดยประสงค์ให้ความผิดเกิดขึ้นในราชอาณาจักร หรือรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหาย หรือ

(๓) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าวและการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายของรัฐที่การกระทำเกิดขึ้นในเขตอำนาจของรัฐนั้น หากผู้นั้นได้ปรากฏตัวอยู่ในราชอาณาจักร และมีได้มีการส่งตัวผู้นั้นออกไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗ ถ้าผู้กระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ คนหนึ่งคนใดได้ลงมือกระทำความผิดร้ายแรงตามวัตถุประสงค์ขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาตินั้น ผู้กระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ที่อยู่ด้วยในขณะที่กระทำความผิดร้ายแรง หรือร่วมประชุมแต่ไม่ได้คัดค้านในการตกลงให้กระทำความผิดร้ายแรงนั้น รวมทั้งบรรดาหัวหน้า ผู้จัดการ และผู้มีตำแหน่งหน้าที่ในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาตินั้น ต้องระวางโทษตามที่ได้บัญญัติไว้สำหรับความผิดร้ายแรงนั้นทุกคน

มาตรา ๘ พนักงานเจ้าหน้าที่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานฝ่ายปกครอง พนักงานองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ กรรมการหรือผู้บริหารหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของสถาบันการเงิน หรือกรรมการขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ กระทำความผิดตามหมวดนี้ ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๙ พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ผู้ใดกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดตามหมวดนี้ ต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

หมวด ๒

การสืบสวนสอบสวนคดีความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

มาตรา ๑๐ ให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หรือจะมอบหมายหน้าที่นั้นให้พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนก็ได้

พนักงานสอบสวนต่อไปนี้มีอำนาจสอบสวนในระหว่างรอคำสั่งจากอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน

(๑) พนักงานสอบสวนซึ่งผู้ต้องหาถูกจับในเขตอำนาจ

(๒) พนักงานสอบสวนซึ่งรัฐบาลประเทศอื่นหรือบุคคลซึ่งได้รับความเสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษผู้ต้องหา

(๓) พนักงานสอบสวน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้มีอำนาจหน้าที่สอบสวนหรือไต่สวนคดีอาญาตามกฎหมายอื่น

ให้พนักงานสอบสวนตามวรรคสองรายงานข้อเท็จจริงแห่งคดีโดยย่อ พร้อมทั้งแนบคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ เพื่อประกอบการพิจารณาของอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนมอบหมายให้พนักงานสอบสวนคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทน อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนจะมอบหมายให้พนักงานอัยการคนใดทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนก็ได้

ให้พนักงานอัยการที่ได้รับมอบหมายให้เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบหรือให้ทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน มีอำนาจและหน้าที่ในการสอบสวนเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวน และให้มีอำนาจและหน้าที่ประการอื่นที่กฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ

ในกรณีที่พนักงานอัยการทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำของพนักงานอัยการในเรื่องที่เกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐาน

ในการปฏิบัติหน้าที่ในคดีความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ให้พนักงานสอบสวนตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง มีอำนาจสืบสวนและสอบสวนคดีดังกล่าว และเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่หรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี

เมื่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเห็นว่า การสอบสวนเสร็จแล้ว ให้ทำความเข้าใจตามมาตรา ๑๔๑ หรือมาตรา ๑๔๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ส่งพร้อมสำนวนไปยังอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน

มาตรา ๑๒ ในคดีที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท และบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามมาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๑๔ หรือคดีที่มีการกระทำความผิดหลายกรรมต่อเนื่องหรือเกี่ยวพันกันและความผิดกรรมใดกรรมหนึ่งจะต้องดำเนินการโดยพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ให้พนักงานสอบสวนดังกล่าวมีอำนาจสืบสวนและสอบสวนสำหรับความผิดอื่นด้วย

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดำเนินคดีต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้ได้ เพียงแต่แจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบ

การดำเนินการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่จะดำเนินการ

(๑) ใต้วงข้อเท็จจริงเอง ในกรณีเช่นว่านี้ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบส่งสำนวนการสอบสวนและพยานหลักฐานที่ได้มาจากการสอบสวนเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ

ความผิดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไปยัง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติอาจถือสำนวนการสอบสวนดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการไต่สวนข้อเท็จจริงได้ หรือ

(๒) มอบหมายให้พนักงานไต่สวนตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริตเข้าร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบก็ได้

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษด้วย เมื่ออัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน เห็นสมควรอาจส่งเรื่องให้กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการต่อไปก็ได้ แต่ถ้าคณะกรรมการคดีพิเศษ ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษได้มีมติให้คดีดังกล่าวต้องดำเนินการโดยกรมสอบสวน คดีพิเศษ ให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนส่งเรื่องให้กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ให้นำความในวรรคห้าของมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการประสานการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ ให้อัยการสูงสุดโดยความเห็นชอบ ของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตกลงกันเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในคดีระหว่างหน่วยงาน ของรัฐที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

(๑) วิธีปฏิบัติระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การดำเนินการเกี่ยวกับหมายเรียกและหมายอาญา การจับ การควบคุม การขัง การค้น หรือ การปล่อยชั่วคราว การสืบสวน การสอบสวน การเปรียบเทียบ การส่งมอบคดี และการดำเนินการอื่น เกี่ยวกับคดีอาญาในระหว่างหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดอาญา

(๒) ขอบเขตความรับผิดชอบของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่อื่นของ รัฐ พนักงานสอบสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ในการสืบสวนและสอบสวนคดี ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่ง ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน ผลกระทบของการกระทำความผิด และประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิดอาญาได้อย่างทั่วถึง ในการนี้อาจกำหนดให้กรณีใดต้องดำเนินการร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องด้วยก็ได้

(๓) การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ

(๔) การสนับสนุนของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนและสอบสวนคดี

(๕) เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวนคดีความผิดฐานมีส่วนร่วม ในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ

เมื่อมีข้อตกลงตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ปฏิบัติตามข้อตกลงนั้น ถ้าข้อตกลงดังกล่าวเป็นการกำหนดหน้าที่ในระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นเจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ หรือพนักงานสอบสวนในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความอาญา ให้ถือว่าการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นการดำเนินการของผู้มีอำนาจหน้าที่สืบสวนและสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด
ฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ อัยการสูงสุดอาจขอให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ
หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม
ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐตามวรรคหนึ่งให้ความช่วยเหลือ
สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรแก่กรณี

มาตรา ๑๗ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนและสอบสวนการกระทำความผิด
ฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่
มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในเคหสถาน หรือสถานที่อื่นใด เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ตามสมควรว่า
มีทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำ
ความผิด หรือใช้เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการกระทำความผิด หรือมีบุคคล วัตถุ และสิ่งของซึ่งอาจ
ใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี ได้ซุกซ่อนอยู่ในเคหสถานหรือสถานที่ดังกล่าว ประกอบกับ
มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากปล่อยให้เนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ทรัพย์สินหรือพยานหลักฐาน
ดังกล่าวอาจถูกโยกย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม

(๒) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งบัญชี เอกสาร
หรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา

(๓) ค้นบุคคล หรือยานพาหนะที่มีเหตุสงสัยตามสมควรว่ามีทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็น
ความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งอาจใช้
เป็นพยานหลักฐานได้ซุกซ่อนอยู่

(๔) ยึดหรืออายัดทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด
หรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิด

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง (๑) ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้น
ปฏิบัติตามระเบียบที่อัยการสูงสุดกำหนดโดยแสดงความบริสุทธิ์ก่อนการเข้าค้นและให้แสดง
บัตรประจำตัวและเอกสารที่ให้อำนาจในการตรวจค้น รวมทั้งเหตุอันควรเชื่อที่ทำให้สามารถเข้าค้นได้
เป็นหนังสือให้ไว้แก่ผู้ครอบครองเคหสถานหรือสถานที่ค้นนั้น เว้นแต่ไม่มีผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้น
ก็ให้ค้นต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคนซึ่งพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ขอร้องมา
เป็นพยาน ในกรณีดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ค้นส่งมอบสำเนาเอกสาร
และหนังสือนั้นให้แก่ผู้ครอบครองเคหสถานหรือสถานที่ดังกล่าวทันทีที่สามารถกระทำได้ และหาก
เป็นการค้นในเวลากลางคืน จะต้องมีการขอร้องการซึ่งรับเงินเดือนตั้งแต่ชั้น ๓ ขึ้นไป หรือ
ข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป หรือข้าราชการตำรวจตำแหน่งตั้งแต่สารวัตรหรือ
เทียบเท่าขึ้นไปเป็นหัวหน้าในการดำเนินการ

พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อัยการสูงสุดกำหนด โดยทำเอกสารมอบหมายให้ไว้ประจำตัวพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายนั้น

มาตรา ๑๘ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่การสืบสวนสอบสวนความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ให้พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้มีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธภัณฑ์ และอุปกรณ์เกี่ยวข้องเพื่อความปลอดภัยเท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ การมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธภัณฑ์ และอุปกรณ์เกี่ยวข้องดังกล่าว ให้เป็นไปตามระเบียบที่อัยการสูงสุดกำหนด

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า เอกสารหรือข้อมูลข่าวสารซึ่งส่งทางไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการสื่อสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีใด ถูกใช้หรืออาจถูกใช้ เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พนักงานสอบสวนซึ่งได้รับอนุมัติจากอัยการสูงสุดหรือผู้ได้รับมอบหมายอาจยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาเพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้ได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารดังกล่าวก็ได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาผลกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิอื่นใด ประกอบเหตุผลและความจำเป็นดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุอันควรเชื่อว่ามีกระทำความผิดหรือจะกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

(๒) มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติจากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

(๓) ไม่อาจใช้วิธีการอื่นใดที่เหมาะสมหรือมีประสิทธิภาพมากกว่าได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาสั่งอนุญาตได้คราวละไม่เกินเก้าสิบวันโดยกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้ และให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารในสิ่งที่สื่อสารตามคำสั่งดังกล่าวจะต้องให้ความร่วมมือเพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรานี้ ภายหลังจากที่มีคำสั่งอนุญาต หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าเหตุผลความจำเป็นไม่เป็นไปตามที่ระบุหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาอาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งอนุญาตหรือขยายระยะเวลาอนุญาตได้ตามที่เห็นสมควร

เมื่อพนักงานสอบสวนได้ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตแล้ว ให้รายงานการดำเนินการให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาทราบ

บรรดาข้อมูลที่ได้มาตามวรรคหนึ่ง ให้เก็บรักษาเฉพาะข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดซึ่งได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่งและให้ใช้ประโยชน์ในการสืบสวน หรือใช้เป็นพยานหลักฐานเฉพาะในการดำเนินคดีดังกล่าวเท่านั้น ส่วนข้อมูลข่าวสารอื่นให้ทำลายเสียทั้งสิ้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อัยการสูงสุดกำหนด

มาตรา ๒๐ ห้ามมิให้บุคคลใดเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการดำเนินการตามมาตรา ๑๙ เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติซึ่งได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๙ และเป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล

มาตรา ๒๑ ในกรณีจำเป็นและเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ให้อัยการสูงสุดมอบหมายให้บุคคลใดจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้นหรือปฏิบัติการอำพราง เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อัยการสูงสุดกำหนดในระเบียบ

การปฏิบัติการอำพราง หมายความว่า การดำเนินการทั้งหลายเพื่อปิดบังสถานะหรือวัตถุประสงค์ของการดำเนินการโดยลวงผู้อื่นให้เข้าใจไปในทางอื่น หรือเพื่อมิให้รู้ความจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน

การจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใด หรือการปฏิบัติการอำพรางตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๒๒ ในกรณีจำเป็นและเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอัยการสูงสุดหรือรองอัยการสูงสุดซึ่งได้รับมอบหมาย มีอำนาจให้มีการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม

การเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม หมายความว่า วิธีการอนุญาตให้ของผิดกฎหมายหรือต้องสงสัยผ่านออกไปจาก ผ่าน หรือเข้าไปสู่เขตแดนของรัฐหนึ่งหรือมากกว่ารัฐหนึ่ง โดยการรับรู้และอยู่ภายใต้การติดตามดูแลของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ เพื่อการสืบสวนสอบสวนความผิดและเพื่อระบุตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้น

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาต การอนุญาต และการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม ให้เป็นไปตามระเบียบที่อัยการสูงสุดกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ในระบียบดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจด้วย

การกระทำและพยานหลักฐานที่ได้มาจากการกระทำของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา นี้ ให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้

มาตรา ๒๓ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้เครื่องมือสื่อสาร โทรคมนาคม เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ หรือด้วยวิธีการอื่นใด เฉพาะในการสะกดรอยผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดหรือจะกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เพื่อสืบสวนจับกุม แสวงหา และรวบรวมพยานหลักฐาน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อัยการสูงสุดกำหนด

มาตรา ๒๔ ให้การกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

หมวด ๓

ความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินคดี

มาตรา ๒๕ ในระหว่างการสอบสวนคดีความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หากผู้ต้องหาให้ข้อมูลเองโดยสมัครใจต่อพนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับกิจกรรมและการกระทำความผิดขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีต่อหัวหน้าหรือผู้มีส่วนบทบาทสำคัญในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ให้พนักงานสอบสวนบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้ในสำนวนการสอบสวน แล้วเสนอสำนวนการสอบสวนต่ออัยการสูงสุด

ถ้าอัยการสูงสุดเห็นว่าข้อมูลที่ได้รับจากผู้ต้องหาเป็นข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งตามความในวรรคหนึ่ง ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจใช้ดุลพินิจออกคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหานั้นทุกข้อหาหรือบางข้อหาก็ได้

ในกรณีที่มีการฟ้องคดีแล้ว หากการให้ข้อมูลดังกล่าวในวรรคหนึ่งได้กระทำในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจออกคำสั่งถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์ ถอนฎีกา หรือไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา ในความผิดนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ภายใต้บังคับของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒๖ ถ้าศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดผู้ใดได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘ ผู้ใดขัดขวางการสืบสวน การสอบสวน การฟ้องร้อง หรือการดำเนินคดีความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ เพื่อมิให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถ้าเป็นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้เสียหาย หรือพยานเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นไม่ไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ

หรือไม่ไปศาล เพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ หรือเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๒) ใช้กำลังบังคับ ชูเชิญ ช่มชู้ ช่มขืนใจ หลอกหลวง หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่น เพื่อมิให้ผู้เสียหายหรือพยานไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความ หรือเพื่อให้ผู้นั้นให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จ หรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๓) ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหาย หรือไร้ประโยชน์ เอาไปเสีย แก้ไข เปลี่ยนแปลง ปกปิด หรือซ่อนเร้นเอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือปลอม ทำ หรือใช้เอกสาร หรือพยานหลักฐานใด ๆ อันเป็นเท็จในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๔) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน หรือเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิง การกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ หรือ

(๕) ใช้กำลังบังคับ ชูเชิญ ช่มชู้ ช่มขืนใจ หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่น ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

มาตรา ๒๙ เจ้าของหรือผู้ครอบครองเคหสถานหรือสถานที่อื่นใด ตามมาตรา ๑๗ (๑) ซึ่งไม่ยอมให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่อื่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งบัญชี เอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามมาตรา ๑๗ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำโดยพนักงานสอบสวน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานอัยการซึ่งเข้าร่วมสอบสวนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ หรือผู้ซึ่งเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๙ ผู้กระทำต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๒ ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๑ กระทำการนอกเหนือวัตถุประสงค์ ในการสืบสวนสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ให้ผู้นั้นไม่ได้รับการคุ้มครองตามมาตรา ๒๑ วรรคสาม ถ้าการกระทำนั้นเป็นความผิดอาญา ให้ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๓๓ ผู้ใดยกย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหาย หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งเอกสารหรือบันทึกข้อมูล หรือทรัพย์สินที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ยึดหรืออายัดไว้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๔ นิติบุคคลใดกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท และให้ศาลมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ถอนใบอนุญาตประกอบกิจการของนิติบุคคล

(๒) ห้ามประกอบกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างโดยมีกำหนดเวลาไม่เกินห้าปี

ในกรณีที่การกระทำความผิดของนิติบุคคลตามวรรคหนึ่งเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

๑.๑ โดยที่ประเทศไทยได้ลงนามในอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (United Nation Convention Against Transnational Organized Crime) เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๓ จึงจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่มีอยู่หรือร่างกฎหมายใหม่เพื่ออนุวัติการตามอนุสัญญาฯ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๓ อนุมัติให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นหน่วยงานหลัก เพื่อแก้ไขกฎหมายที่มีอยู่หรือยกร่างขึ้นใหม่เพื่อรองรับพันธกรณีตามอนุสัญญาฯ

๑.๒ สำนักงานอัยการสูงสุดได้จัดทำการศึกษาวิจัย และได้จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงภายในและการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติแล้ว สรุปว่าจำเป็นต้องยกร่างกฎหมายขึ้นใหม่เพื่ออนุวัติการตามอนุสัญญาฯ

๑.๓ เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชญากรรมที่มีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของประเทศเป็นอย่างมาก และยังไม่มีกฎหมายสารบัญญัติใดที่จะใช้ในการป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติได้ เนื่องจากกฎหมายสารบัญญัติส่วนใหญ่จะใช้บังคับกับการกระทำความผิดอาญาที่กระทำโดยปัจเจกบุคคลหรือบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่สมคบกันเท่านั้น กฎหมายสารบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงไม่สามารถนำมาใช้บังคับกับการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หรือการกระทำความผิดอาญาที่มีลักษณะที่มีการเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายหรือขบวนการได้ นอกจากนี้ กฎหมายวิธีสบัญญัติที่ใช้บังคับอยู่ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิดอาญาโดยทั่วไป เมื่อนำมาใช้บังคับกับการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติแล้ว ก็ไม่สามารถใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจเจ้าพนักงานที่จะใช้มาตรการพิเศษในการสืบสวนสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน รวมทั้งการแสวงหาความร่วมมือระหว่างประเทศในการสืบสวนและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดและองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติได้ จึงจำเป็นต้องยกพระราชบัญญัตินี้เพื่อกำหนดลักษณะความผิดให้ครอบคลุมการกระทำความผิดดังกล่าว

รวมทั้งกำหนดบทกำหนดโทษที่เหมาะสมแก่การกระทำความผิด ตลอดจนกำหนดวิธีการสืบสวนและสอบสวนการกระทำความผิดดังกล่าว เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้แบ่งเนื้อหาสาระสำคัญออกเป็น ๒ ส่วน
 ส่วนที่ ๑ เป็นกฎหมายสารบัญญัติ
 ส่วนที่ ๒ เป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ เป็นกฎหมายสารบัญญัติ

๑.๑ ได้กำหนดความหมายของบทนิยามคำว่า “องค์กรอาชญากรรม” เพื่อให้สอดคล้องกับบทนิยามคำว่า “Organized criminal group”^๑ ตาม Article 2 (a) แห่งอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (United Nation Convention Against Transnational Organized Crime) และได้กำหนดความหมายของบทนิยามคำว่า “องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ” เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น รวมทั้งได้กำหนดความหมายของบทนิยามคำว่า “ความผิดร้ายแรง” เพื่อให้สอดคล้องกับบทนิยามคำว่า “Serious crime”^๒ ตาม Article 2 (b) แห่งอนุสัญญาฯ นอกจากนี้ ยังได้กำหนดบทนิยามคำว่า “พนักงานสอบสวน” และคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓)

๑

Article 2

Use of terms

For the purposes of this Convention:

(a) “Organized criminal group” shall mean a structured group of three or more persons, existing for a period of time and acting in concert with the aim of committing one or more serious crimes or offences established in accordance with this Convention, in order to obtain, directly or indirectly, a financial or other material benefit;

๒

Article 2

Use of terms

For the purposes of this Convention:

etc

etc

(b) “Serious crime” shall mean conduct constituting an offence punishable by a maximum deprivation of liberty of at least four years or a more serious penalty;

๑.๒ เพื่อกำหนดลักษณะของการกระทำความผิดให้สอดคล้องกับ Article 5^m แห่งอนุสัญญาฯ จึงกำหนดให้ผู้ใดเป็นสมาชิกหรือเป็นเครือข่ายดำเนินงานขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หรือสมคบกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดอาญาที่กฎหมายกำหนดโทษจำคุกขั้นสูงตั้งแต่สี่ปีขึ้นไป (ความผิดร้ายแรง) อันเกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หรือมีส่วนร่วมกระทำการใด ๆ ในกิจกรรมหรือการดำเนินการขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ โดยรู้ถึงวัตถุประสงค์และการดำเนินกิจกรรมหรือโดยรู้ถึงเจตนาที่จะกระทำความผิดร้ายแรงขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ หรือจัดการสิ่งการ ช่วยเหลือ ยุยง อำนวยความสะดวก หรือให้คำปรึกษาในการกระทำความผิดร้ายแรงขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ โดยรู้ถึงวัตถุประสงค์และการดำเนินกิจกรรมหรือโดยรู้ถึงเจตนาที่จะกระทำความผิดร้ายแรงขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ (ร่างมาตรา ๕) และต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๒๗) นอกจากนี้ ยังกำหนดให้ลักษณะของการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ นอกอาชญาอาณัติที่ควรรับโทษ

^m

Article 5

Criminalization of participation in an organized criminal group

1. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

(a) Either or both of the following as criminal offences distinct from those involving the attempt or completion of the criminal activity:

(i) Agreeing with one or more other persons to commit a serious crime for a purpose relating directly or indirectly to the obtaining of a financial or other material benefit and, where required by domestic law, involving an act undertaken by one of the participants in furtherance of the agreement or involving an organized criminal group;

(ii) Conduct by a person who, with knowledge of either the aim and general criminal activity of an organized criminal group or its intention to commit the crimes in question, takes an active part in:

a. Criminal activities of the organized criminal group;

b. Other activities of the organized criminal group in the knowledge that his or her participation will contribute to the achievement of the above-described criminal aim;

(b) Organizing, directing, aiding, abetting, facilitating or counselling the commission of serious crime involving an organized criminal group.

2. The knowledge, intent, aim, purpose or agreement referred to in paragraph 1 of this article may be inferred from objective factual circumstances.

3. States Parties whose domestic law requires involvement of an organized criminal group for purposes of the offences established in accordance with paragraph 1 (a) (i) of this article shall ensure that their domestic law covers all serious crimes involving organized criminal groups. Such States Parties, as well as States Parties whose domestic law requires an act in furtherance of the agreement for purposes of the offences established in accordance with paragraph 1 (a) (i) of this article, shall so inform the Secretary-General of the United Nations at the time of their signature or of deposit of their instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention.

ในราชอาณาจักรด้วย เช่น กำหนดให้ผู้กระทำความผิดหรือผู้ร่วมกระทำความผิดคนใดคนหนึ่งเป็นคนไทย หรือมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย หรือเป็นคนต่างด้าวและได้กระทำโดยประสงค์ให้ความผิดเกิดขึ้น ในราชอาณาจักร หรือรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหาย (ร่างมาตรา ๖) รวมทั้งได้กำหนดให้ผู้ซึ่ง ลงมือกระทำความผิดร้ายแรงตามวัตถุประสงค์ขององค์การอาชญากรรมข้ามชาติ หรืออยู่ด้วยในขณะที่ กระทำความผิดร้ายแรง หรือร่วมประชุมแต่ไม่ได้คัดค้านในการตกลงให้กระทำความผิดร้ายแรงนั้น รวมทั้งบรรดาหัวหน้า ผู้จัดการ และผู้มีตำแหน่งหน้าที่ในองค์การอาชญากรรมข้ามชาตินั้น (ร่างมาตรา ๗) ต้องระวางโทษสำหรับความผิดร้ายแรงนั้นทุกคน ซึ่งเป็นหลักการทำนองเดียวกันกับความผิดฐานข่มขู่โจร ตามมาตรา ๒๑๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ตลอดจนได้กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญที่กระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ฯลฯ ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับ ความผิดนั้น ซึ่งเป็นหลักการทำนองเดียวกันกับมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (ร่างมาตรา ๘) และได้กำหนดให้กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานสอบสวนกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการอันเกี่ยวกับการกระทำความผิด ฐานมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติต้องระวางโทษเป็นสามเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับ ความผิดนั้น ซึ่งเป็นหลักการทำนองเดียวกันกับมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (ร่างมาตรา ๙)

ส่วนที่ ๒ เป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติ

๒.๑ กำหนดวิธีพิจารณาความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ โดยในการสืบสวนสอบสวนคดีความผิดดังกล่าว ให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงาน สอบสวนผู้รับผิดชอบ หรือจะมอบหมายให้พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนก็ได้ นอกจากนี้ ยังได้แยกขั้นตอนการสืบสวนสอบสวนก่อนที่อัยการ สูงสุดหรือผู้รักษาการแทนจะมีคำสั่งมอบหมายให้พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทน โดยในขั้นตอนนี้ได้กำหนดให้ (๑) พนักงานสอบสวนซึ่งผู้ต้องหา ถูกจับในเขตอำนาจ (๒) พนักงานสอบสวนซึ่งรัฐบาลประเทศอื่นหรือบุคคลซึ่งได้รับความเสียหาย ได้ร้องขอให้ลงโทษผู้ต้องหา หรือ (๓) พนักงานสอบสวน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ สอบสวนหรือไต่สวนคดีอาญาตามกฎหมายอื่น มีอำนาจสอบสวนในระหว่างรอคำสั่งจากอัยการสูงสุด หรือผู้รักษาการแทน (ร่างมาตรา ๑๐) สำหรับขั้นตอนการสืบสวนสอบสวนกรณีอัยการสูงสุดหรือ ผู้รักษาการแทนมอบหมายให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนนั้น อัยการสูงสุด หรือผู้รักษาการแทนซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบจะมอบหมายให้พนักงานอัยการ ทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนก็ได้ และภายหลังจากพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเห็นว่าการสอบสวนเสร็จแล้ว ได้กำหนดให้ทำความเห็นควรสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องผู้กระทำความผิดไปยัง อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนในกรณีที่รู้ตัวผู้กระทำความผิด แต่เรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ ตามมาตรา ๑๔๑หรือทำความเห็นควรสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องผู้กระทำความผิดไปยังอัยการสูงสุด หรือผู้รักษาการแทนในกรณีที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมหรือขังอยู่ หรือปล่อยชั่วคราว หรือเชื่อว่าคงได้ตัวมา เมื่อออกหมายเรียกตามมาตรา ๑๔๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๒ เพื่อมิให้เกิดปัญหาเรื่องความซ้ำซ้อนของอำนาจระหว่างพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้กับเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่น ร่างพระราชบัญญัตินี้จึงได้กำหนดให้ผู้กระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดำเนินคดีต่อไปได้โดยเพียงแต่แจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบ (ร่างมาตรา ๑๓) และยังได้กำหนดให้กรณีที่มีความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติเป็นคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษด้วย เมื่ออัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเห็นสมควรอาจส่งเรื่องให้กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการต่อไปได้ แต่ถ้าคณะกรรมการคดีพิเศษมีมติให้คดีดังกล่าวต้องดำเนินการโดยกรมสอบสวนคดีพิเศษ ให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนส่งเรื่องให้กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการต่อไป (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๓ กำหนดมาตรการทั่วไปและมาตรการพิเศษเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ดังนี้

(๑) กำหนดให้อัยการสูงสุดโดยความเห็นชอบของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตกลงกันเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในคดีระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น เรื่องวิธีปฏิบัติระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับการรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ การดำเนินการเกี่ยวกับหมายเรียกและหมายอาญา การจับ การควบคุม การขัง ฯลฯ เรื่องขอบเขตความรับผิดชอบของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ พนักงานสอบสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวน เรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ฯลฯ (ร่างมาตรา ๑๕) และยังได้กำหนดให้อัยการสูงสุดอาจขอให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนหรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความเหมาะสม (ร่างมาตรา ๑๖) รวมทั้งกำหนดให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ เช่น เข้าไปในเคหสถาน มีหนังสือสอบถามหรือเรียกให้มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งบัญชี เอกสาร หรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา หรือค้นบุคคลหรือยานพาหนะ หรือยึดหรืออายัดทรัพย์สินซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิดหรือได้ใช้หรือจะใช้ในการกระทำความผิด ทั้งนี้ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจหน้าที่ หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อน ให้เป็นไปตามระเบียบที่อัยการสูงสุดกำหนด (ร่างมาตรา ๑๗) ตลอดจนกำหนดให้พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่มีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธภัณฑ์และอุปกรณ์ได้เท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่อัยการสูงสุดกำหนด และอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์ (ร่างมาตรา ๑๘)

(๒) กำหนดให้พนักงานสอบสวนและพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถใช้มาตรการพิเศษเพื่อประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน ดังนี้

(๒.๑) พนักงานสอบสวนซึ่งได้รับอนุมัติจากอัยการสูงสุดหรือผู้ได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุดอาจยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาเพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้ได้มาซึ่งเอกสารหรือข้อมูลข่าวสารก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๙) รวมทั้งห้ามมิให้บุคคลใดเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการดำเนินการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๐) หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๓๑)

(๒.๒) กำหนดให้อัยการสูงสุดมอบหมายให้บุคคลใดจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใดขึ้นหรือปฏิบัติการอำพราง โดยในการจัดทำเอกสารหรือหลักฐานใด หรือการปฏิบัติการอำพรางดังกล่าวให้ถือว่าเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับ Article 20 ข้อ ๑^๔ (ร่างมาตรา ๒๑)

(๒.๓) กำหนดให้พนักงานสอบสวนที่ได้รับอนุญาตจากอัยการสูงสุดหรือรองอัยการสูงสุดมีอำนาจให้มีการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม โดยได้กำหนดความหมายของการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม และหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาต การอนุญาต และการเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม ให้เป็นไปตามระเบียบที่อัยการสูงสุดกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ระเบียบดังกล่าวจะต้องมีมาตรการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจด้วย และเพื่อให้สอดคล้องกับ Article 20 ข้อ ๔^๕ แห่งอนุสัญญาฯ (ร่างมาตรา ๒๒)

(๒.๔) กำหนดให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้เครื่องมือสื่อสารโทรคมนาคม เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ หรือด้วยวิธีการอื่นใด เฉพาะในการสะกดรอยผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อัยการสูงสุดกำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับ Article 20 ข้อ ๑^๖ (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๔ เพื่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงได้กำหนดเรื่องความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินคดีความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ โดยกำหนดให้ระหว่างการสอบสวนคดีดังกล่าว หากผู้ต้องหาให้ข้อมูลเองโดยสมัครใจต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับกิจกรรมและการกระทำความผิดขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีต่อหัวหน้าหรือผู้มีบทบาทสำคัญในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ให้พนักงานสอบสวนบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้ในสำนวนการสอบสวน แล้วเสนอต่ออัยการสูงสุด หากอัยการสูงสุดเห็นว่าข้อมูลดังกล่าวสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจใช้ดุลพินิจออกคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหานั้น

๔

Article 20

Special investigative techniques

1. If permitted by the basic principles of its domestic legal system, each State Party shall, within its possibilities and under the conditions prescribed by its domestic law, take the necessary measures to allow for the appropriate use of controlled delivery and, where it deems appropriate, for the use of other special investigative techniques, such as electronic or other forms of surveillance and undercover operations, by its competent authorities in its territory for the purpose of effectively combating organized crime.

etc

etc

๕

Article 20

Special investigative techniques

etc

etc

4. Decisions to use controlled delivery at the international level may, with the consent of the States Parties concerned, include methods such as intercepting and allowing the goods to continue intact or be removed or replaced in whole or in part.

^๖ โปรดดูเชิงอรรถ ๔ , ข้างต้น

ทุกข้อหาหรือบางข้อหาก็ได้ แต่ในกรณีที่มีการฟ้องคดีแล้ว หากการให้ข้อมูลดังกล่าวได้กระทำในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจออกคำสั่งถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์ ถอนฎีกา หรือไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกาในความผิดนั้นทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้ ให้อยู่ภายใต้บังคับของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๒๕) และหากศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดฐานมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับ Article 26^๗ แห่งอนุสัญญาฯ (ร่างมาตรา ๒๖)

๗

Article 26

*Measures to enhance cooperation with
law enforcement authorities*

1. Each State Party shall take appropriate measures to encourage persons who participate or who have participated in organized criminal groups:

(a) To supply information useful to competent authorities for investigative and evidentiary purposes on such matters as:

(i) The identity, nature, composition, structure, location or activities of organized criminal groups;

(ii) Links, including international links, with other organized criminal groups;

(iii) Offences that organized criminal groups have committed or may commit;

(b) To provide factual, concrete help to competent authorities that may contribute to depriving organized criminal groups of their resources or of the proceeds of crime.

2. Each State Party shall consider providing for the possibility, in appropriate cases, of mitigating punishment of an accused person who provides substantial cooperation in the investigation or prosecution of an offence covered by this Convention.

3. Each State Party shall consider providing for the possibility, in accordance with fundamental principles of its domestic law, of granting immunity from prosecution to a person who provides substantial cooperation in the investigation or prosecution of an offence covered by this Convention.

4. Protection of such persons shall be as provided for in article 24 of this Convention.

5. Where a person referred to in paragraph 1 of this article located in one State Party can provide substantial cooperation to the competent authorities of another State Party, the States Parties concerned may consider entering into agreements or arrangements, in accordance with their domestic law, concerning the potential provision by the other State Party of the treatment set forth in paragraphs 2 and 3 of this article.

๓. ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ได้ศึกษาหลักกฎหมายต่างประเทศจากอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (United Nation Convention Against Transnational Organized Crime) โดยกำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องกำหนดให้การมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติเป็นความผิดอาญา (ข้อ ๕) และกำหนดมาตรการพิเศษต่าง ๆ ในกฎหมายภายใน เช่น การสะกดรอยผู้ต้องสงสัย การปฏิบัติการอำพราง การเคลื่อนย้ายภายใต้การควบคุม (ข้อ ๒๐) รวมทั้งให้ประเทศสมาชิกกำหนดเรื่องความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินคดีความผิดดังกล่าว (ข้อ ๒๖) นอกจากนี้ ยังได้นำความหมายของบทนิยามบางคำในอนุสัญญาฯ มาใช้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย เช่น คำว่า “Organized criminal group” คำว่า “Serious crime” คำว่า “Controlled delivery”^{๑๐}

^{๑๐} โปรดดูเชิงอรรถ ๑ , ข้างต้น

^{๑๑} โปรดดูเชิงอรรถ ๒ , ข้างต้น

^{๑๒}

Article 2

Use of terms

For the purposes of this Convention:

(i) “Controlled delivery” shall mean the technique of allowing illicit or suspect consignments to pass out of, through or into the territory of one or more States, with the knowledge and under the supervision of their competent authorities, with a view to the investigation of an offence and the identification of persons involved in the commission of the offence;